

CIOOS Opleiding Specialisatie Stotteren

Diagnostiek 4

dr. Ronny Boey

Parent - Child Semantic Relationship Test - SRT

Uchisugawa, H. (1983) Therapy for children with the first onset of stuttering before two years. Edinburgh: IALP

Macquoy, L., Vanlommel, R. (1985) Test voor de Semantische Ouder-kindrelatie. Antwerpen: KVH Eindwerk o.l.v. R. Stes

Peeters, A., Reggers, W. (1986) Een vergelijkend onderzoek naar de semantische ouder-kindrelatie bij Vlaamse ouders van stotterende kinderen (130), kinderen met spraak- en/of taal-stoornissen (57), en normaalspreekende kinderen (400) tussen de leeftijd van 2;0 en 10;11 jaar. Antwerpen: KVH Eindwerk o.l.v. R. Stes

Claes, S. (1993) Effectmeting van oudertraining bij ouders van jonge stotterende kinderen aan de hand van de semantische relatietest. Deel I: Pre/post-onderzoek bij 35 ouderparen van jonge stotterende kinderen. Antwerpen: KHV Eindwerk o.l.v. R. Boey

Dewilde, K. (1983) Effectmeting van oudertraining bij ouders van jonge stotterende kinderen aan de hand van de semantische relatietest. Deel II: Itemanalyse van het pre/post-onderzoek bij 35 ouderparen van jonge stotterende kinderen. Antwerpen: KHV Eindwerk o.l.v. R. Boey

Verhulst, I. (1993) Effectmeting van oudertraining bij ouders van jonge stotterende kinderen aan de hand van de semantische relatietest. Deel III: Onderzoek naar de test-herstestbetrouwbaarheid van de Semantische Relatie Test aan de hand van een proefgroep van 48 ouders van normaal-sprekende kleuters en lagere schoolkinderen. Antwerpen: KHV Eindwerk o.l.v. R. Boey

- oorspronkelijke versie van prof. Hiroshi Uchisugawa, Universiteit van Tsukuba (Japan) in het Engels voorzien en gepresenteerd op het IALP congres van 1983 (Edinburgh, Scotlans)
- omzetting, betrouwbaarheid, validiteitsonderzoek voor Vlaamse versie (zie literatuuropgave)
- meten van semantische ouder-kindrelatie aan de hand van een vragenlijst

- vragenlijstmethode (zie algemene methodiek)
- gestandaardiseerde afnameprocedure en instructie met voorbeeld
- schriftelijke vragenlijst met twee delen (A en B) en een totaal van 120 vragen
- antwoorden met “ja”, “?” of “nee” (“?” = soms)
- sleutel met gewogen scores per subschaal (totaal 10 subschalen)

- 5 subschalen per deel (A en B)
 - rejectie: meten van verwerping
 - dominantie: meten van overheersing
 - repressie: meten van onderdrukking
 - overprotectie: meten van overbescherming
 - submissie: meten van onderwerping

- subscores per subschaal (A1, A2, A3, A4, A5, B1, B2, B3, B4, B5)

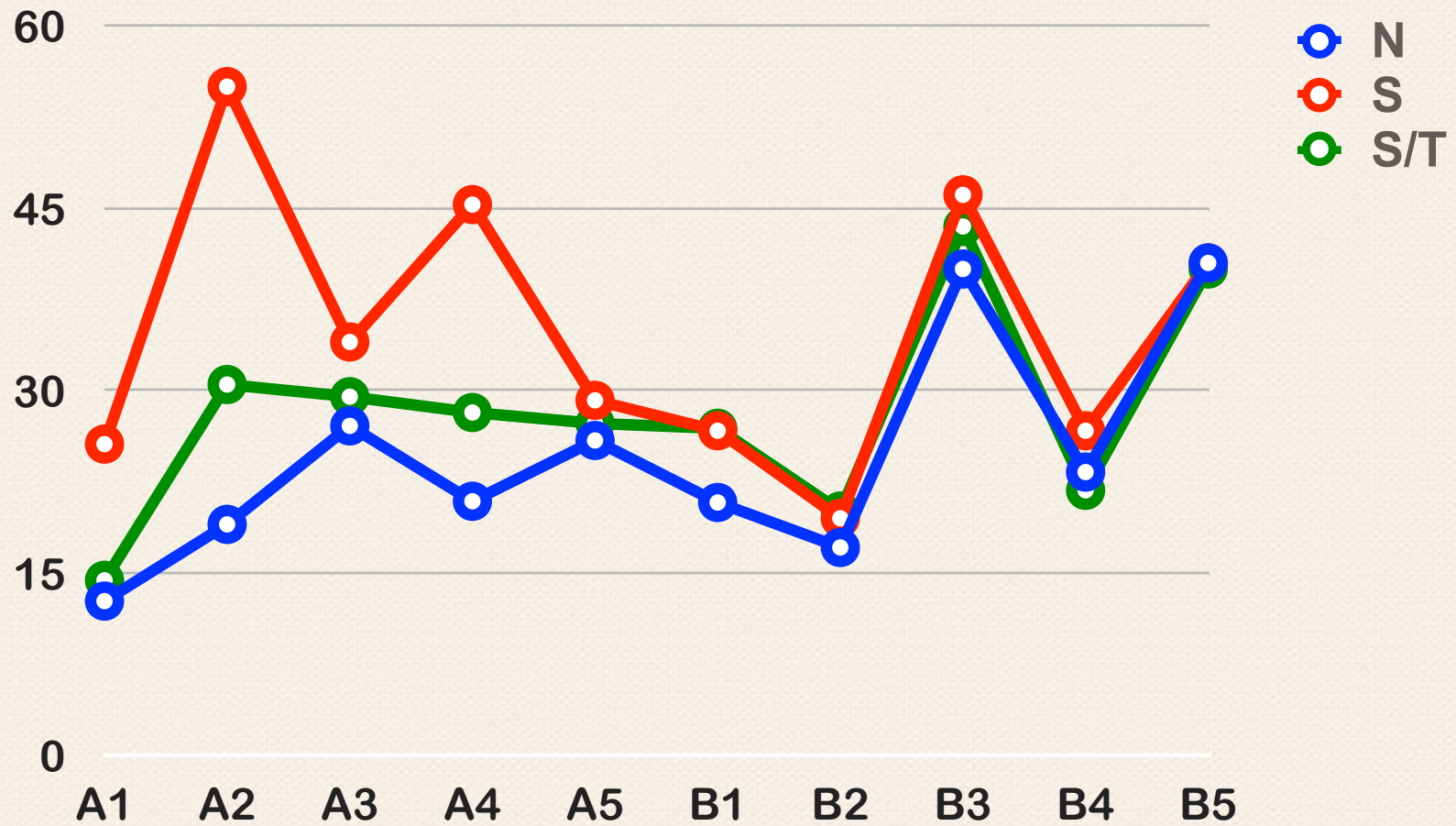
- vooronderzoek om beslissend antwoord te kennen en gewogen scores toe te kennen
- normen voor 400 ouders van normaal-sprekende kinderen
- normtabellen in stanines (in syllabus)

SRT I	X	SD	Me
A1	12.7	12.8	9.1
A2	19.0	16.5	16.0
A3	27.1	11.9	26.3
A4	20.9	12.1	18.4
A5	25.9	10.9	24.3
B1	20.8	18.2	18.1
B2	17.1	11.7	14.5
B3	40.0	12.7	40.7
B4	23.3	10.4	22.2
B5	40.5	10.4	40.7

- **validiteitsonderzoek (I)**
 - ouders van stotterende kinderen (n = 130)
 - ouders van kinderen met spraak- en/of taalstoornissen (n = 57)
- ouders van stotterende kinderen als groep hogere scores dan ouders van kinderen met spraak- en/of taalstoornissen dan ouders van normaalspreekende kinderen

Semantic Relationship Test

constructie

- **betrouwbaarheidsonderzoek**
 - test-hertestbetrouwbaarheid bij $n = 48$ ouders
- **validiteitsonderzoek (II)**
 - effectmeting van oudertraining (pre/postonderzoek $n = 35$ ouderparen)
 - itemanalyse pre/post

betrouwbaarheid

- test-hertest bij 51 ouders van normaal-sprekende kleuters en kinderen lager onderwijs
- 2 x 35 testprotocols zijn beschikbaar voor analyse
- tussentijd: 4 weken
- zwakke tot middelmatige lineaire correlatie tussen test & hertestconditie

SRT T/H	rP
A1	0.58
A2	0.47
A3	0.34
A4	0.49
A5	0.22
B1	0.62
B2	0.56
B3	0.48
B4	0.43
B5	0.64

validiteit

- significante verschillen tussen SRT scores pre oudertraining versus post oudertraining gemeten bij 35 ouderparen
- vele opinies over het kind en opinies over interactieve gedragingen met het kind evolueerden post training positief

PATS

Parental Attitude Test towards Stuttering

Hofkens, D. (1981) Evaluatie van de houding van luisteraars (stottertherapeuten, studenten logopedie en ouders van niet-stotterende kinderen aan de hand van ASK, PATS en Pre/post Program Rating scale. Antwerpen: KVH Eindwerk o.l.v. R. Stes

JOURNAL OF COMMUNICATIONS DISORDERS 10 (1977), 343-357

PARENTAL ATTITUDES TOWARD AND KNOWLEDGE OF STUTTERING

THOMAS A. CROWE
Louisiana State University

EUGENE B. COOPER
The University of Alabama, P O Box 1965, University, Alabama 35486

Parental attitudes toward and knowledge of stuttering were studied in 50 parents of stutters and 50 parents of nonstutterers following the development of the Parental Attitudes Toward Stuttering (PATS) Inventory and the Alabama Stuttering Knowledge (ASK) Test. Results indicated that the parents of nonstutterers displayed more desirable attitudes toward stuttering and more accurate knowledge of stuttering than did the parents of stutters. Although the PATS Inventory and the ASK Test as presently constructed may be clinically useful particularly with respect to parental counseling, continued research appears warranted to enhance their usefulness as research and clinical instruments.

Introduction

The relationship between parental attitudes toward and knowledge of the problem of stuttering has been of interest to investigators concerned with the etiology of stuttering and its amelioration. The exact role of the parent in causation, reinforcement, and maintenance of stuttering is unknown, although a review of the literature has revealed that authorities suggest that the attitudes of the parent are significant in the onset and development of stuttering (Bloodstein, 1975) as well as in its treatment (Van Riper, 1973). The role played by parental knowledge in the development and treatment of stuttering has also been investigated, although to a lesser degree than parental attitudes toward stuttering (Johnson, 1961). Studies defining the importance of parental attitudes have indicated that

Inleiding

- oorspronkelijke versie van Cooper
- omzetting Vlaamse versie & normering
- gebruik vooral in research, weinig klinisch
- meten van opinies over stotteren en de omgang met iemand die stottert
- vergelijken van het eindresultaat van opinies met dat van een groep stottertherapeuten, studenten, en ouders van stotterende kinderen

constructie

- vragenlijstmethode met Likert-schaal
- 45 items (opinies over stotteren of omgang met stotteren)
- antwoord omcirkelen; vijfpuntenschaal met keuze tussen: “helemaal akkoord”, “akkoord”, “onbeslist”, “niet akkoord” en “helemaal niet akkoord”
- sleutel

PATS	X	SD
Stot. Ther.	197.8	11.5
Stud. Log.	146.2	19.2
Ouders S	125.5	6.8

VOKIS

Vragenlijst voor Ouders van Kinderen die Stotteren

Boey, R. (2019) Constructie van een vragenlijst voor ouders van kinderen die stotteren met vragen over drie componenten:

- kennis over stotteren
- omgang met stotteren
- steun in de omgeving

Research wordt vervolgd.

	1	2	3	4	5
1. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
2. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
3. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
4. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
5. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
6. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
7. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
8. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
9. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
10. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
11. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
12. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
13. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
14. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5
15. Hoe vaak wordt er gebruik gemaakt van de volgende woorden om stotteren te beschrijven?	1	2	3	4	5

- Meet de mate van ouderlijk gerapporteerde stress over het spreken van het kind.
- Stress is geoperationaliseerd als de rapportering van:
 - **competentie** bij de omgang met het kind (weten, kennen, kunnen, doen)
 - **zorgen** (bezorgdheid, sfeer, spanning, tijdsbesteding)
 - **steun** die men heeft (hulp, begrip, steun)

- Constructie

- op basis van gegevens van stressreacties op het stotteren van een kind zijn de stressoren en de stressresponsen bepaald
- stressoren:
 - school (leerkracht, maatregelen)
 - het stotterend spreken (kennis, omgang)
 - de hulp (behandeling, technieken)
 - anderen (partner, familie, grootouders, maatschappij)
 - het kind (toekomst, welzijn)

- **stresssporen:**
 - onbegrip ervaren
 - hulpeloosheid
 - moeilijk kunnen omgaan met stotteren
 - gespannen sfeer
 - zich niet erkend of geïsoleerd voelen
 - bezorgdheid of angst
 - onvoldoende kennen

VRAGENLIJSTEN OMGEVING

	helemaal NIET akkoord	niet akkoord	onbeslist	akkoord	helemaal akkoord
1. De leerkracht toont begrip voor het spreken van mijn kind en staat open voor overleg.	1	2	3	4	5
2. Ik weet hoe ik mijn kind kan helpen als het stottert.	1	2	3	4	5
3. Als mijn kind vertelt dan verloopt dat gemakkelijk.	1	2	3	4	5
4. Er wordt allerlei hulp voor stotteren aanbevolen. Het is moeilijk om uit te maken wat er werkelijk helpt.	1	2	3	4	5
5. Ik vind het eerder gemakkelijk om met het kind te praten ook als het stottert.	1	2	3	4	5
6. Ik krijg steun van mijn partner bij het begeleiden van ons kind dat stottert.	1	2	3	4	5
7. Het kind reageert boos of met ergernis als we willen helpen met het spreken.	1	2	3	4	5
8. Ik ben bezorgd dat mijn kind in de toekomst meer problemen zal krijgen door het spreken.	1	2	3	4	5

1
2
3
4
5

1
2
3
4
5

1
2
3
4
5

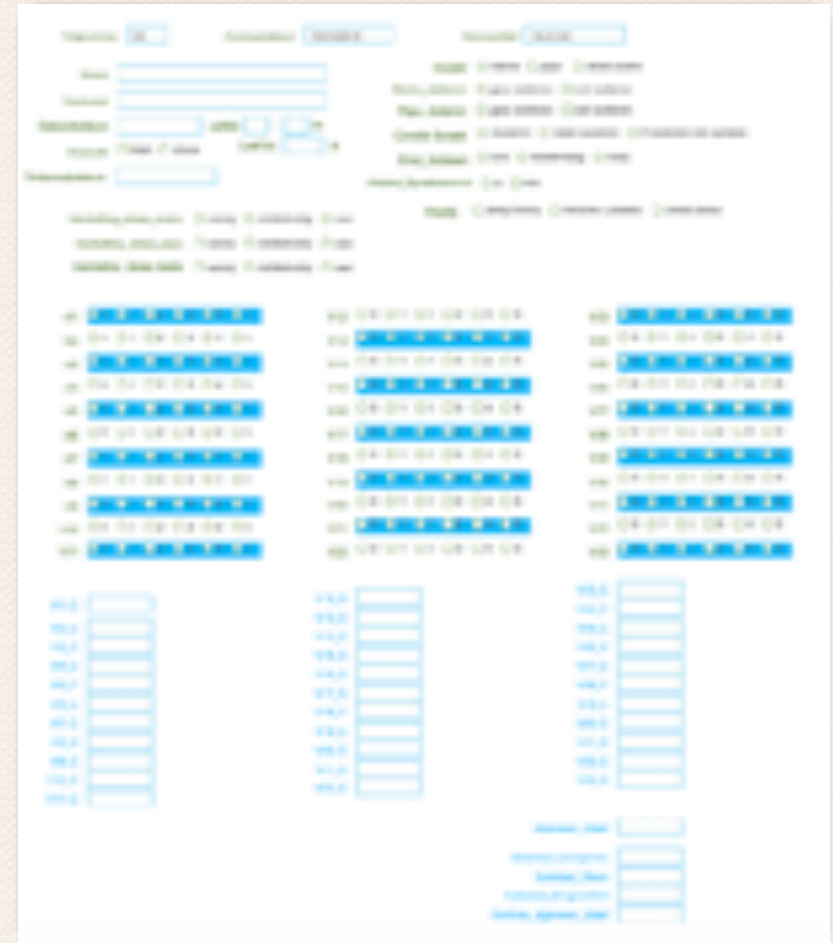
1
2
3
4
5

- 33 stellingen (uitspraken) die dienen beantwoord te worden met:
 - helemaal niet akkoord
 - niet akkoord
 - onbeslist
 - akkoord
 - helemaal akkoord
- 11 items per subschaal: competentie, zorgen en steun
- Er wordt een totaalscore bepaald. Een hoge mate van stressbeleving drukt zich uit als een lagere score op de subschalen competentie, zorgen en steun. Dus hoe lager het totaal, hoe meer stress.

- Er worden per subschaal subtotalen gemaakt.
- Er is een computerprogramma (Filemaker) geschreven om te ontsleutelen.
- Voor sommige items dient omgekeerd ontsleuteld te worden om de juiste lading van een antwoord aan te geven in functie van de stressbeleving.
- Voor de analyse van data worden variabelen en antwoorden op de VOKIS ingevoerd in JMP Statistics.

Betrouwbaarheid

- interne consistentie Cronbach's $\alpha = 0.83$
- samenhang subschalen

	Competentie	Steun	Zorgen
Competentie	1.00	0.41	0.58
Steun	0.41	1.00	0.33
Zorgen	0.58	0.33	1.00

Resultaten

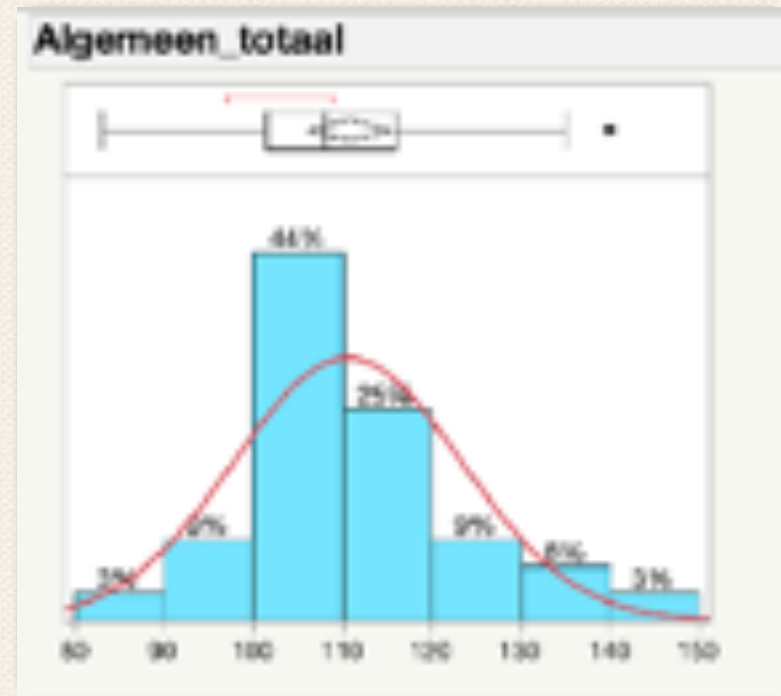
Distributies

Min	Max	M	SD	Me
83	140	110.7	12.7	108

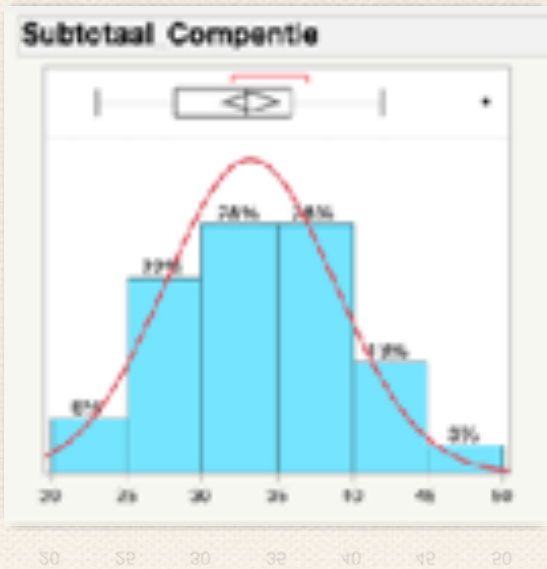
Goodness-of-Fit Test

$W = 0.9612$ $p = 0.2961$

normaal verdeeld

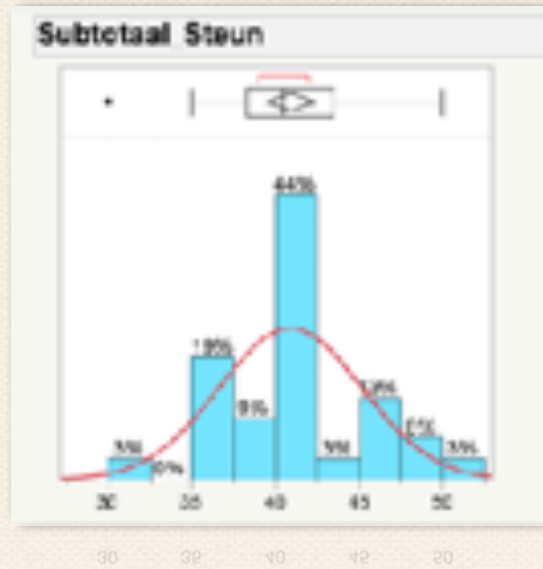

VRAGENLIJSTEN OMGEVING

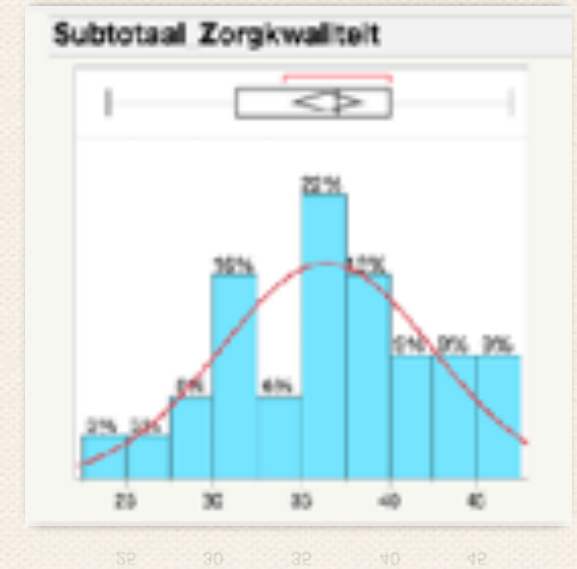
Min	Max	M	SD	Me
23	49	33.3	5.6	33

$W = 0.9668$ $p = 0.4157$
 normaal verdeeld

Min	Max	M	SD	Me
30	50	40.9	4.3	40.5

$W = 0.9629$ $p = 0.3300$
 normaal verdeeld

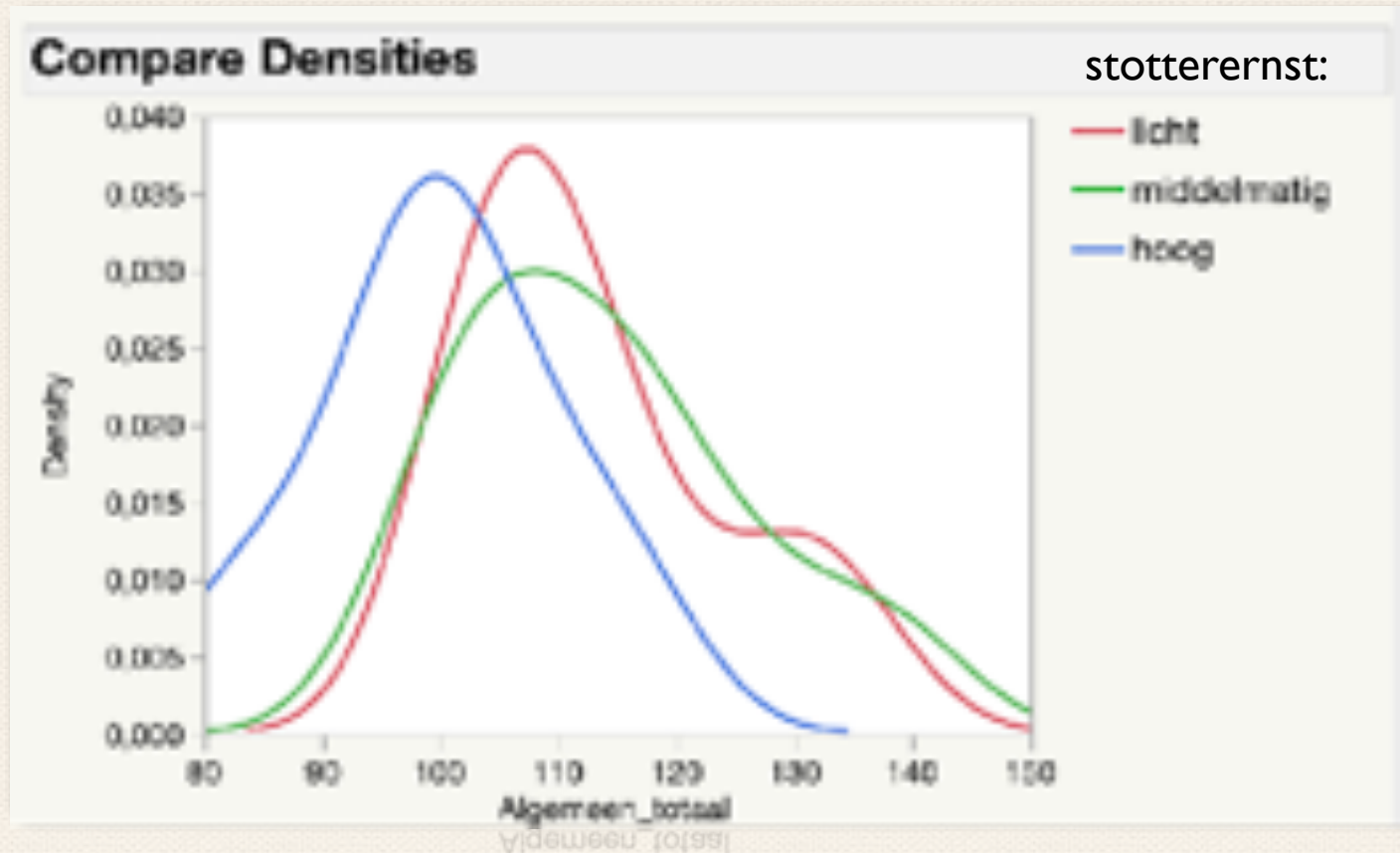

Min	Max	M	SD	Me
24	47	36.5	6.0	37

$W = 0.9771$ $p = 0.7126$
 normaal verdeeld

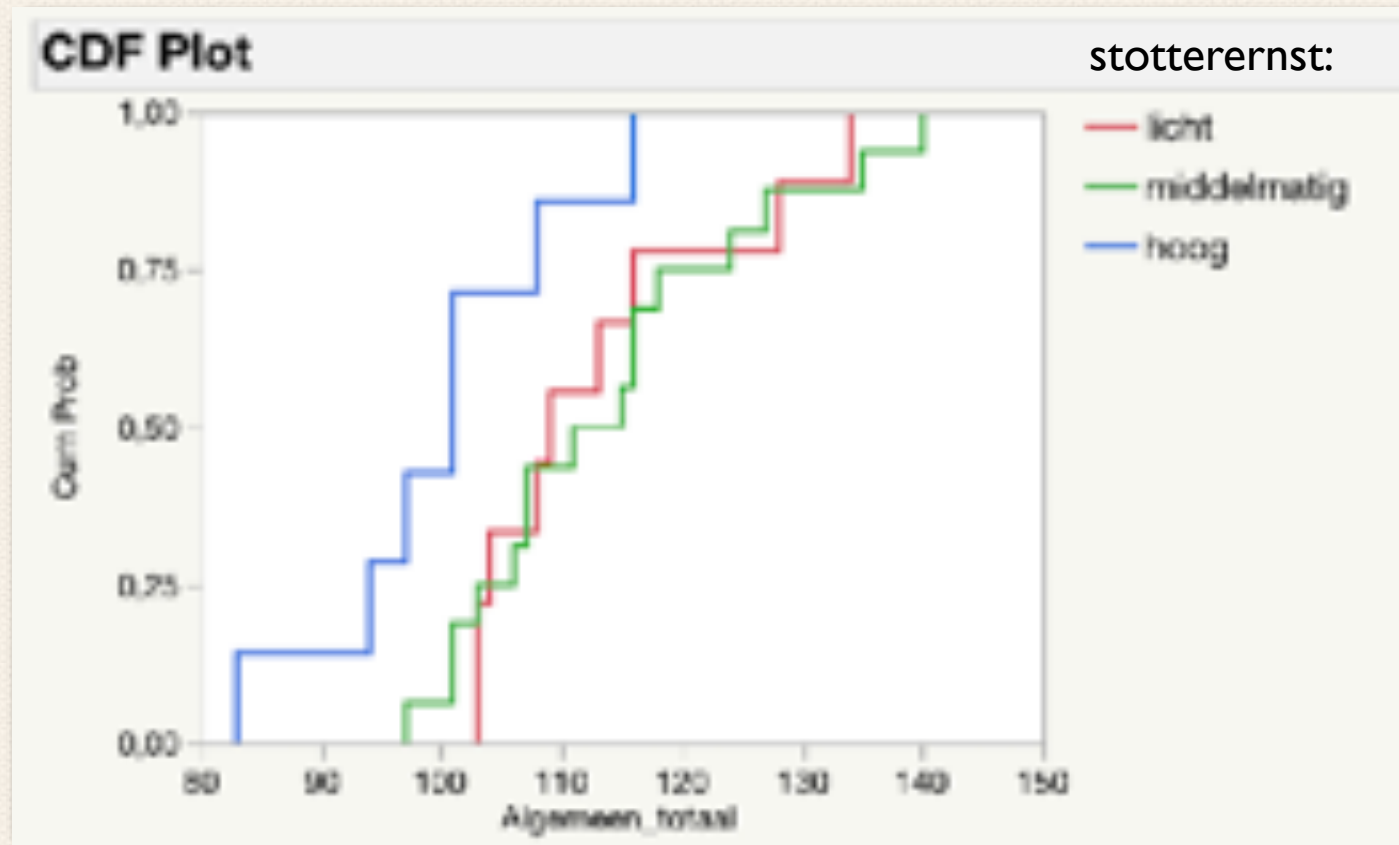

Densiteit van gerapporteerde stress i.f.v. stotterernst

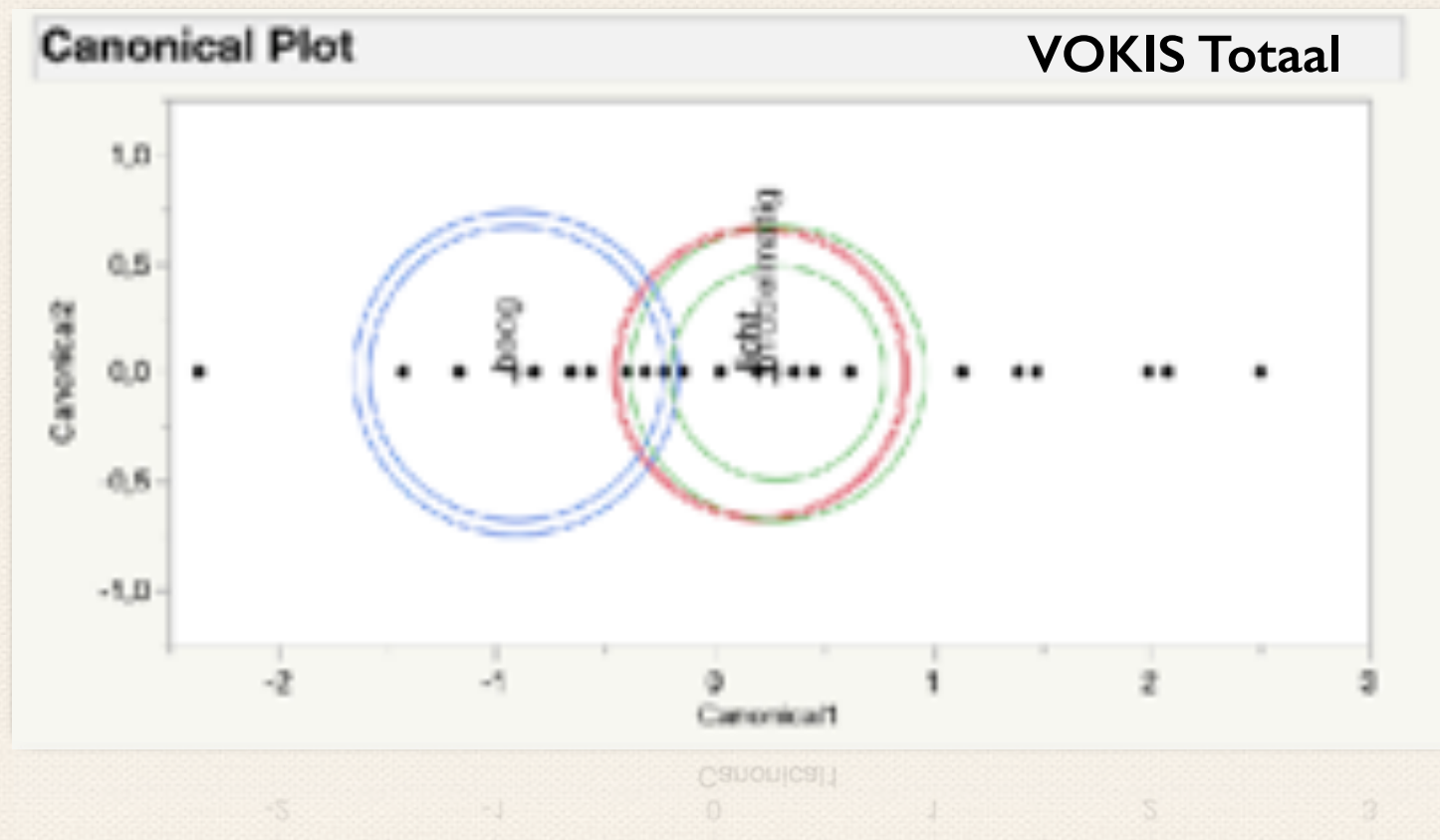

Densiteit van gerapporteerde stress i.f.v. stotterernst

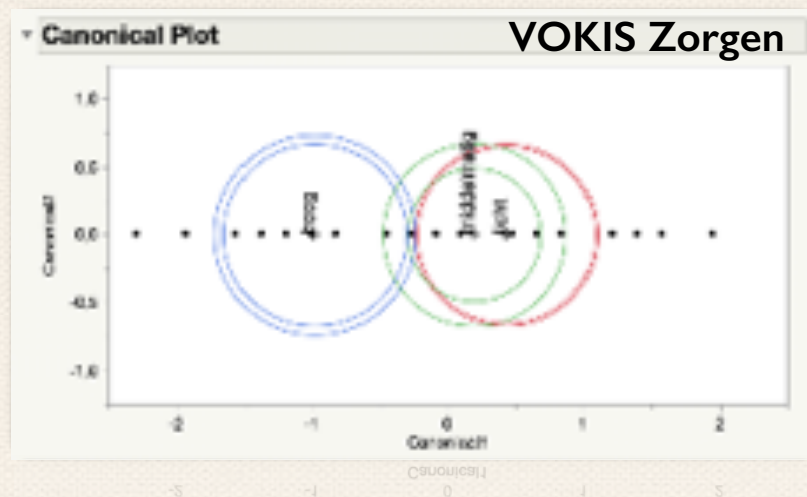
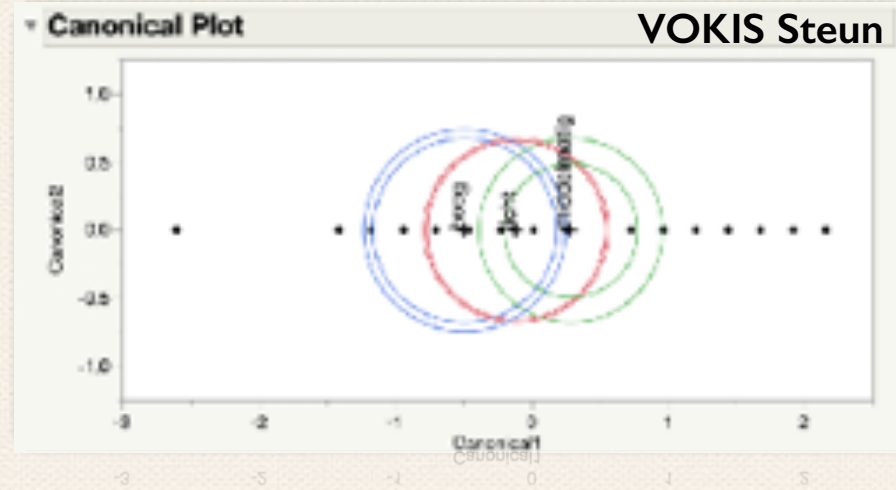
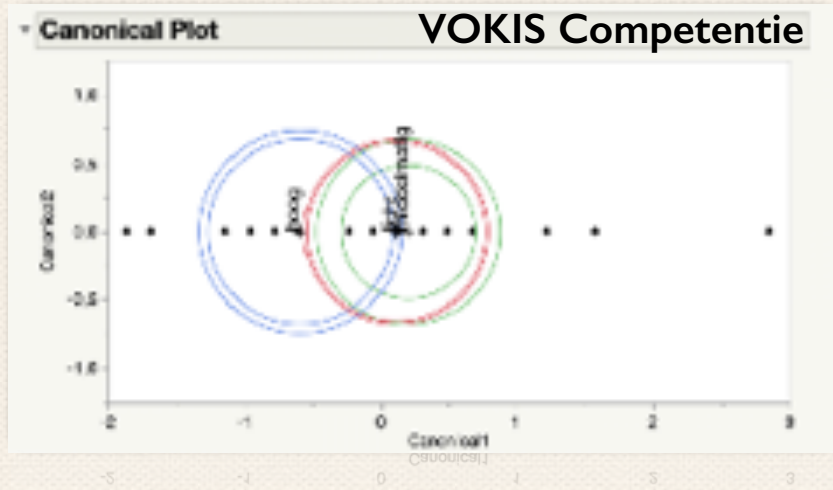

Discriminant-analyse van gerapporteerde stress i.f.v. stotterernst

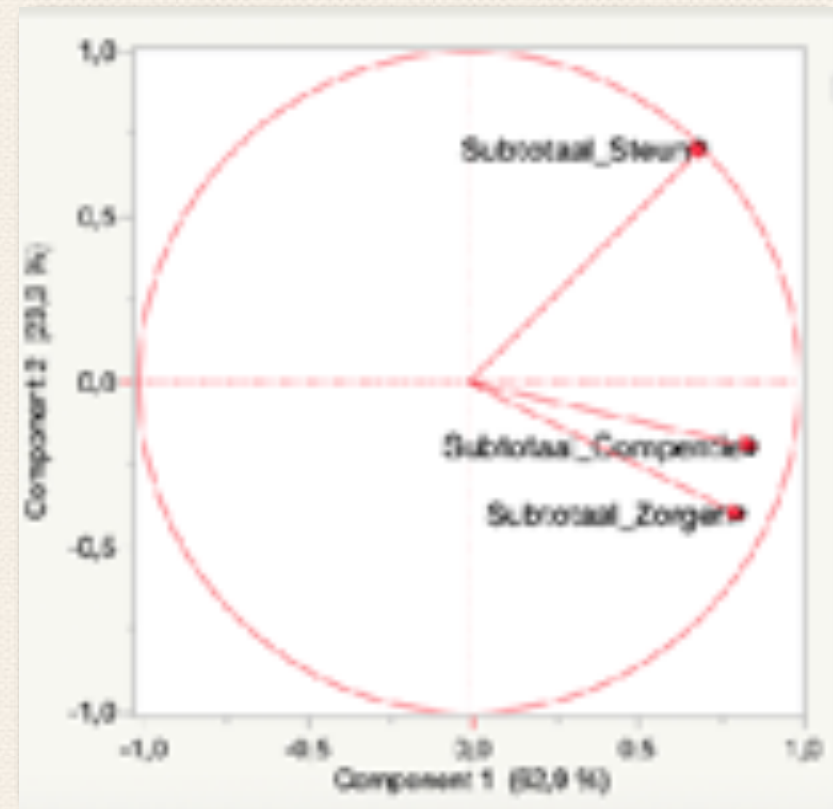
VRAGENLIJSTEN OMGEVING

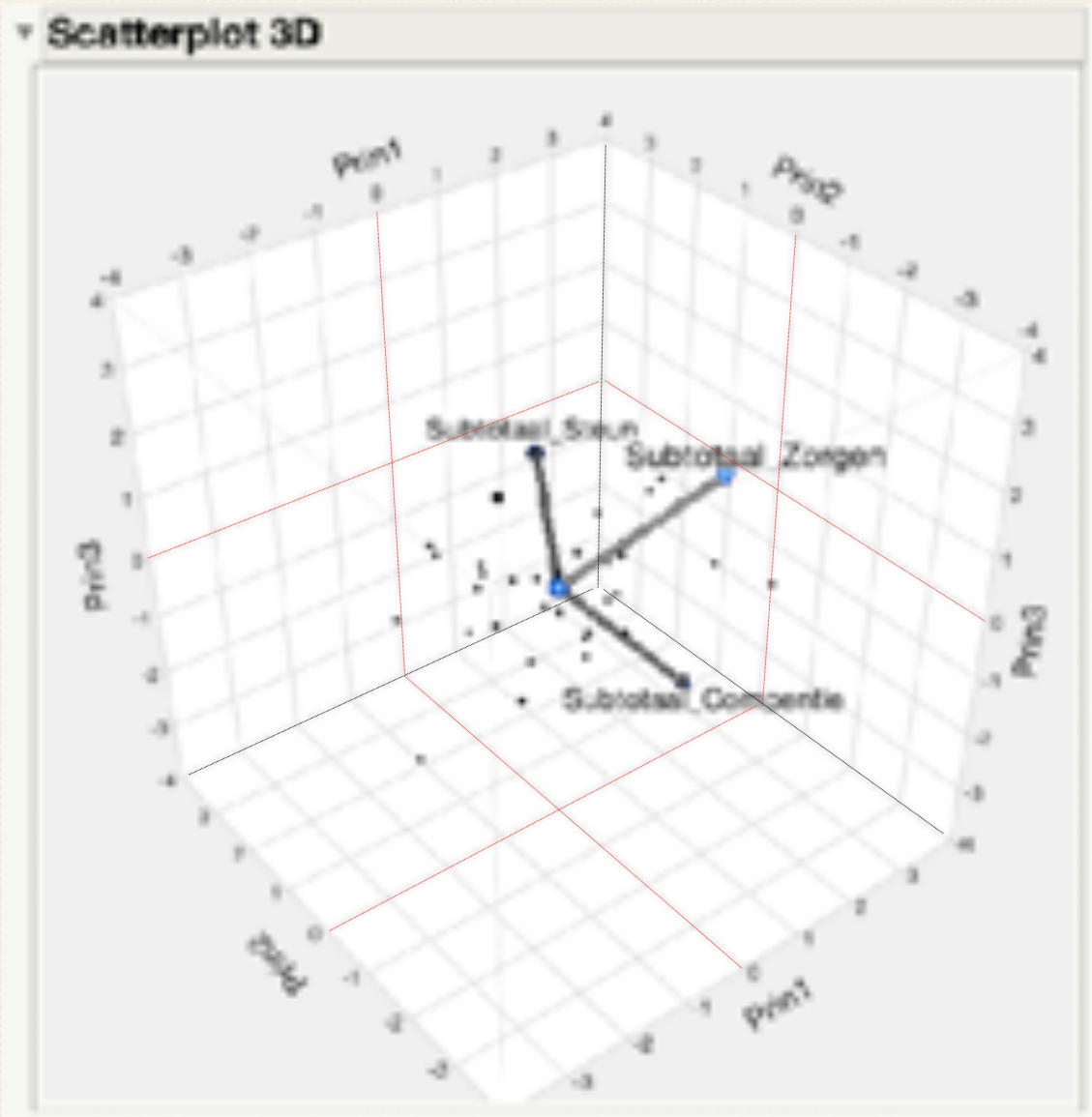

Hoofdcomponentenanalyse

- Een eerste component verklaart 62.7% van de variantie ($\chi^2 = 18.18$, $p < 0.0001^*$)
- Een tweede component verklaart 23.9% van de variantie ($\chi^2 = 1.973$, $p = 0.2630$ NS).
- Competentie laadt op de eerste component met een factor 0.84, zorgen met 0.82 en steun met 0.70.
- Competentie laadt negatief op een tweede component met -0.20, zorgen met -0.40 terwijl steun daar positief op laadt met 0.71.

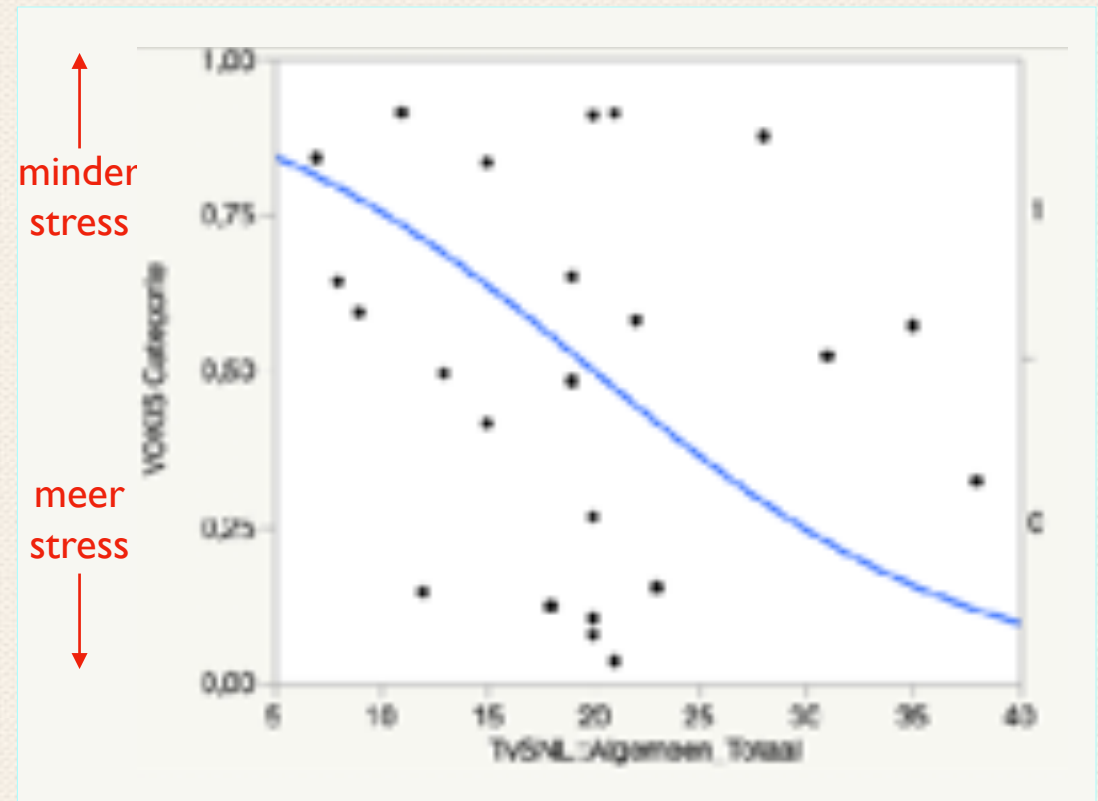

Predictiviteit

- Logistische analyse ($\chi^2 = 3.54, p < 0.055$)
- Het weergeven van stress op de VOKIS (totaal) wordt slechts deels voorspeld door de stotterernst.
- ROC AUC = 0.6894
- Nog andere variabelen voorspellen mee.

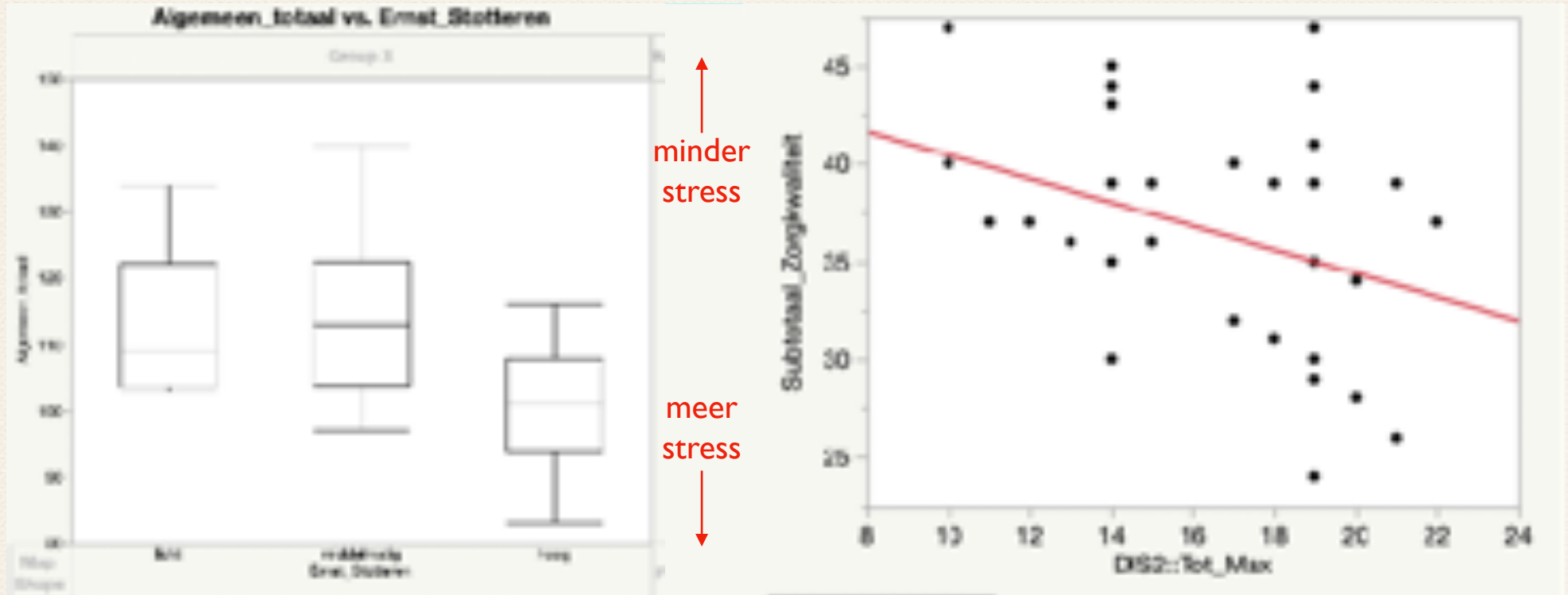

Variabelen

- VOKIS en stotterernst

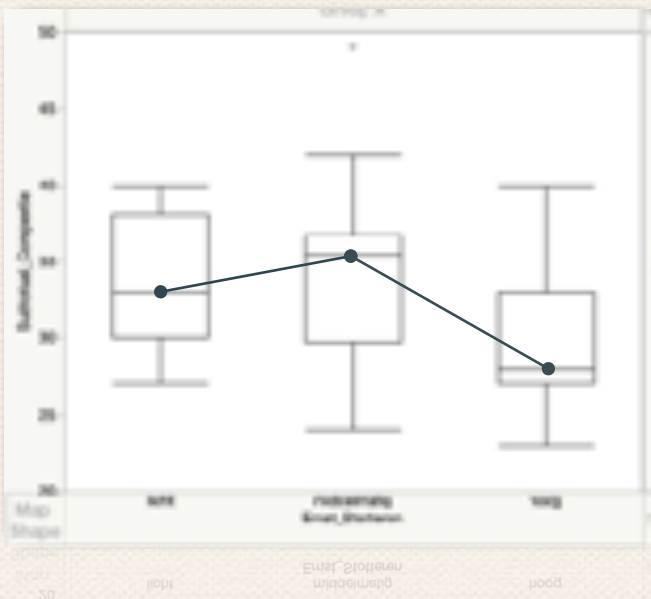
	VOKIS TOTAAL	Competentie	Steun	Zorgen
TVS-NL Totaal	$r = 0.1190$ NS	$r = 0.1111$ NS	$r = 0.0000$ NS	$r = 0.1692^*$ $p = 0.05$
Frequentie stottermomenten	$r = 0.09361$ NS	$r = 0.0459$ NS	$r = 0.0042$ NS	$r = 0.2390^*$ $p = 0.02$
DIS2 Max	$r = 0.1023$ NS	$r = 0.0205$ NS	$r = 0.079$ NS	$r = 0.1175^*$ $p = 0.05$

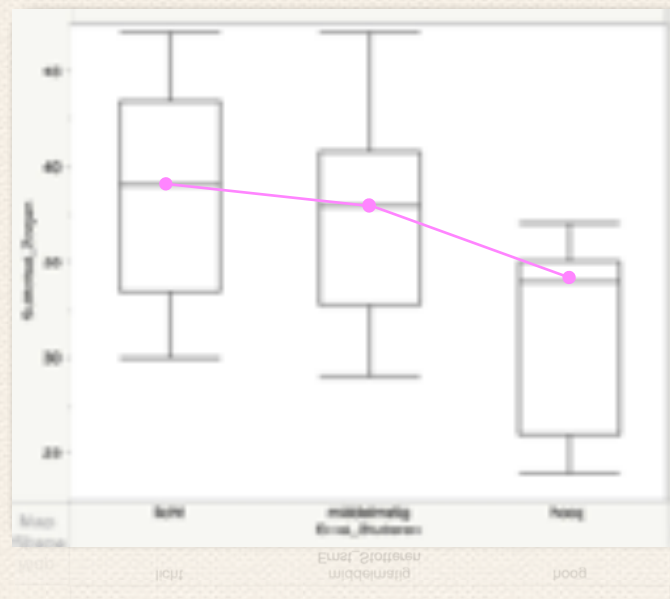

TvS-NL Ernstcategorie en VOKIS Subscales

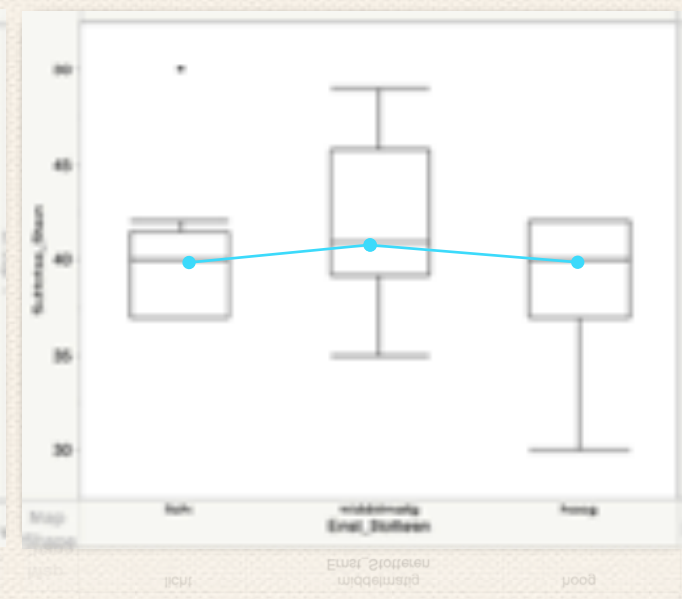
Competentie

Zorgen

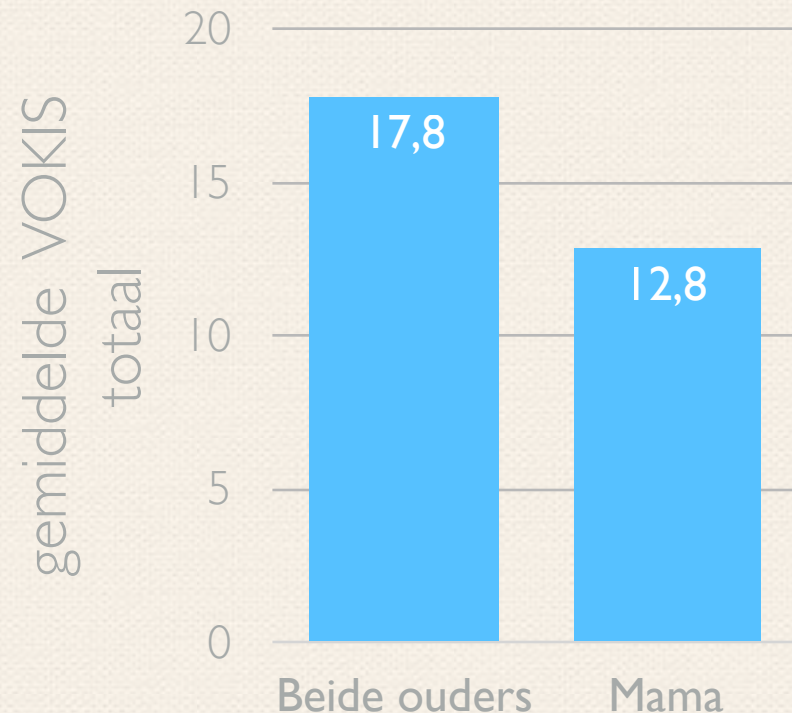
Steun

VOKIS en invuller (mama, papa of beide ouders*)

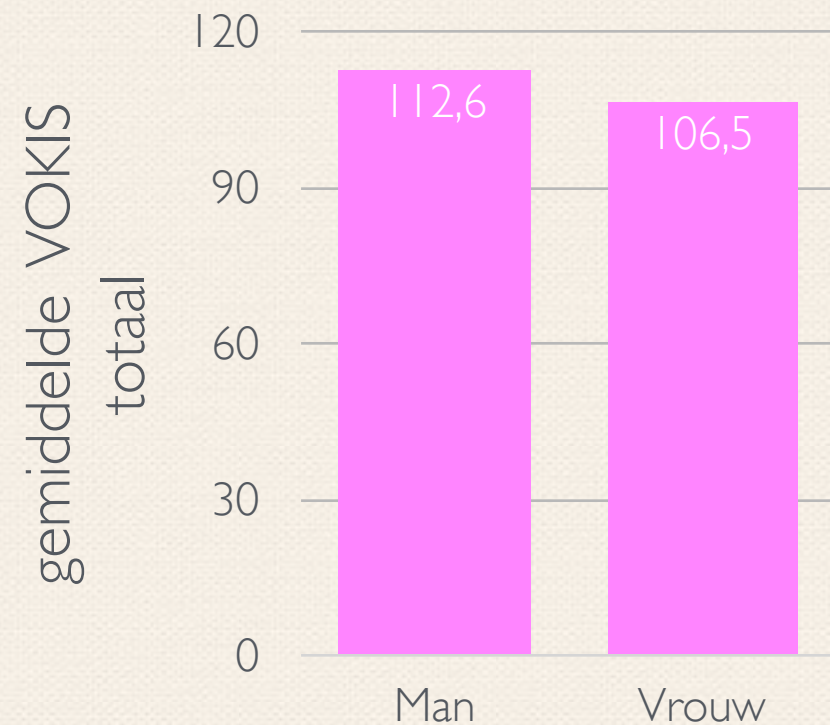
- Wilcoxon ($Z = -1.427$, $p = 0.1476$ NS)
- Exclusie invuller papa ($N=1$)
- Soortgelijke trend voor subschalen maar geen significante verschillen

VOKIS en geslacht van het kind

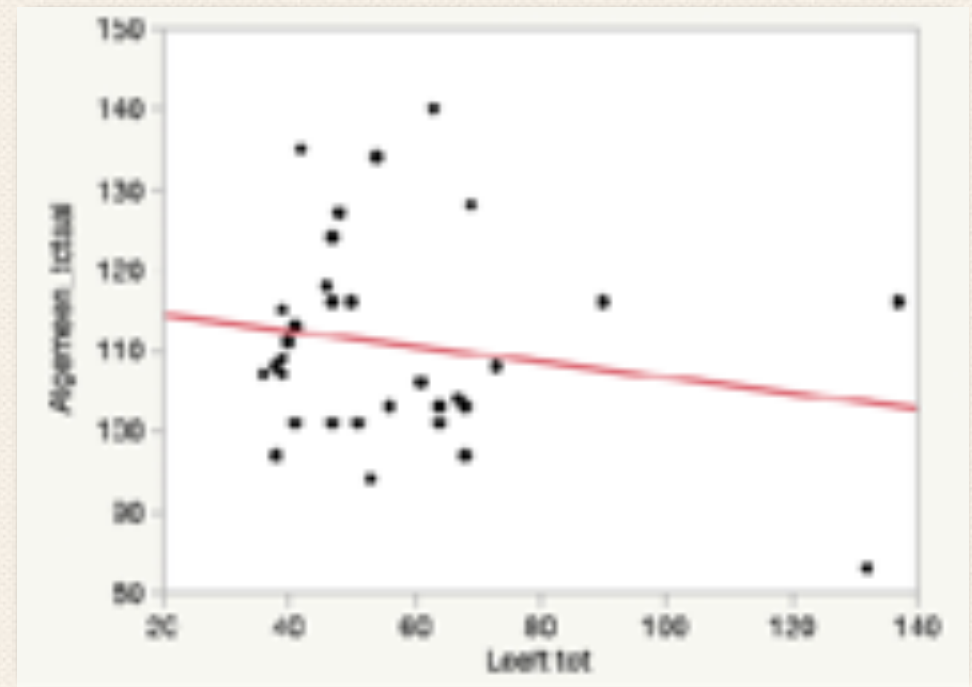
- Wilcoxon ($Z = -1.121, p = 0.2624$ NS)
- Soortgelijke trend voor subschalen maar geen significante verschillen

VOKIS en leeftijd van het kind

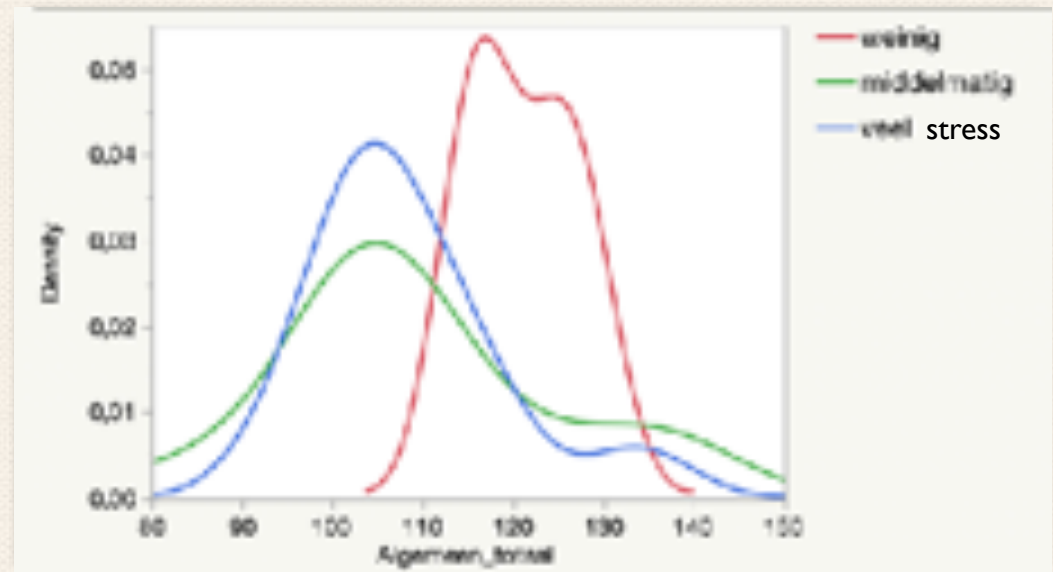
- Bivariate analyse $r = 0.033$
($F(1,32) = 1,0234, p = 0.3198$
NS)
- Soortgelijke trend voor subschalen maar geen significante verschillen

VOKIS en het inschatten van de stressbeleving bij mama door de logopedist (weinig, middelmatig veel)

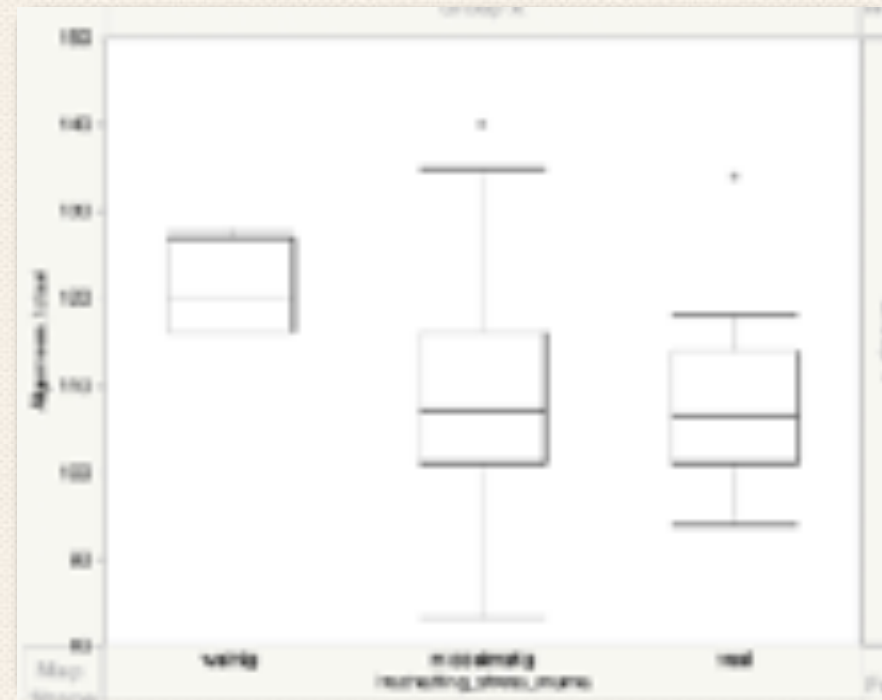
- VOKIS Totaal en mama: een zekere trend om weinig stress te onderscheiden van de rest mits heel wat overlapping en geen onderscheid tussen middelmatig en veel.
- Kruskal-Wallis ($\chi^2 = 4.5961$, $df=2$, $p < 0.1005$ NS)

VOKIS en het inschatten van de stressbeleving bij mama door de logopedist (weinig, middelmatig veel)

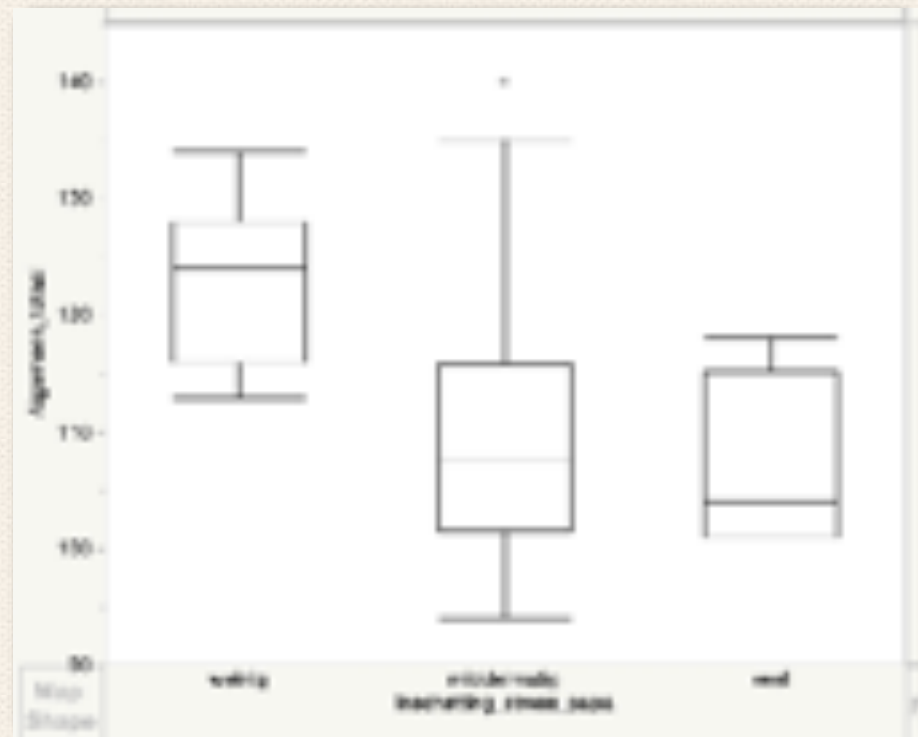
- VOKIS Totaal en mama: trend om gemiddeld weinig stress + te onderscheiden van de rest mits overlapping en geen onderscheid tussen middelmatige en veel stress
- Grote mate van spreiding
- Kruskal-Wallis ($\chi^2 = 4.5961$, $df = 2$, $p < 0.1005$ NS)

VOKIS en het inschatten van de stressbeleving bij papa door de logopedist (weinig, middelmatig veel)

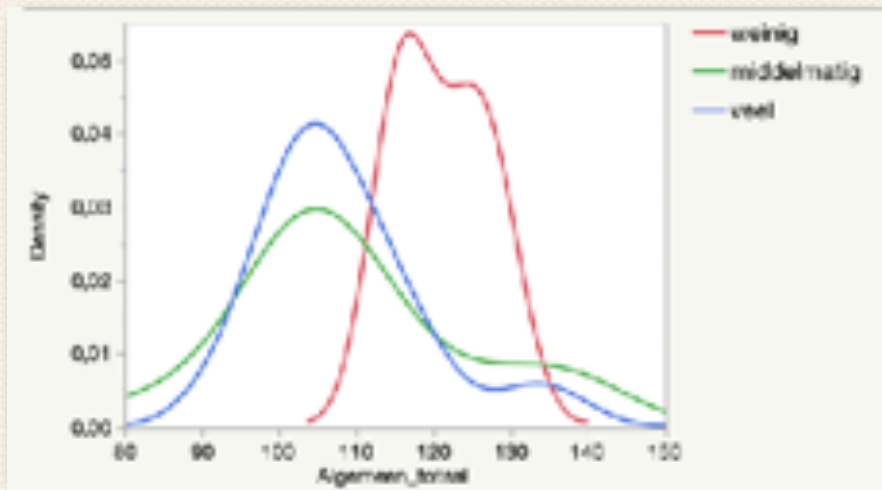
- VOKIS Totaal en papa: trend om gemiddeld weinig stress beter te onderscheiden van de rest en geen onderscheid tussen middelmatige en veel stress
- Grote mate van spreiding
- Kruskal-Wallis ($\chi^2 = 7.2723$, $df = 2$, $p < 0.0264^*$)

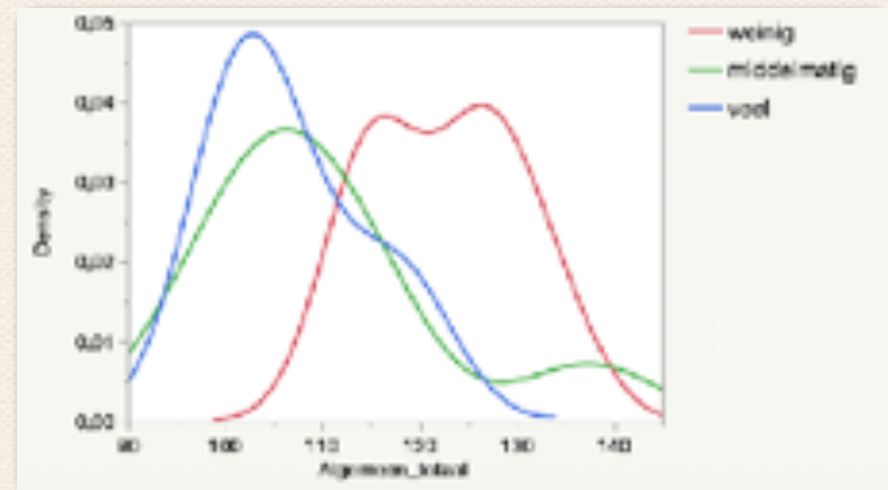

Densiteitscurves

Inschatting stress bij mama's en VOKIS totaal

Inschatting stress bij papa's en VOKIS totaal

Besluiten

- De VOKIS Totaal laat toe om de mate van ouderlijke gerapporteerde stressbeleving uit te drukken.
- Het minder ervaren van competentie en het meer zorgen ervaren laden op de factor stressbeleving. Steun ervaren werkt tegenovergesteld.
- Er is in bepaalde mate een trend dat de stressbeleving hoger is bij een hogere stotterernst van het kind. De stressbeleving varieert veel tussen de ouders en ongeacht de mate van stotterernst.

- Op de stressbeleving te verminderen zijn het opleiden van ouders (d.i. ouderbegeleiding) en hun participatie in therapie klinisch aangewezen middelen. Dit maakt het mogelijk om ouders competentie te doen verwerven over stotteren in omgang met hun kind. Dit steunt hen.
- Het correct begeleiden van de omgeving (leerkracht/school, andere gezinsleden, grootouders...) steunt ouders en werkt de zorgen tegen als component van de stressbeleving.
- Dit komt overigens ook naar voor uit metingen over de levenskwaliteit bij volwassenen die stotteren na een sociale cognitieve gedragstherapie voor stotteren met begeleiding van ouders, gezinsleden en school.

- Het onderzoek met de VOKIS dient gerepliceerd en uitgebreid te worden.
- Er dient overwogen te worden om onderzoek te doen naar concurrerende en discriminerende validiteit. Bv. met de SRT, met de NOSI.
- Er kunnen effecten gemeten worden pre en post therapie of strikter pre en post oudercursus.